

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

INLIGTINGSTEGNOLOGIE V1

NOVEMBER 2014 (2)

MEMORANDUM

PUNTE: 150

Hierdie memorandum bestaan 28 bladsye.

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

ALGEMENE INLIGTING:

- Hierdie nasienriglyne moet as basis tydens die nasiensessie gebruik word. Dit is geskep om deur die nasieners gebruik te word. Daar word van alle nasieners verwag om 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die riglyne konsekwent geïnterpreteer en toegepas word tydens die nasien van kandidate se werk.
- Let daarop dat kandidate wat alternatiewe korrekte oplossings voorsien as dié
  wat as voorbeelde van oplossings in hierdie nasienriglyne gegee is, volle krediet
  vir die betrokke antwoord sal ontvang tensy die instruksies in die vraestel nie
  gevolg is nie of die vereistes van die vraag nie nagekom word nie.
- **Bylae A, B** en **C** (bladsy 3–7) bevat die nasienrubriek vir elke vraag ongeag watter een van die twee programmeringstale gebruik is.
- **Bylae D, E** en **F** (bladsy 8–16) bevat voorbeelde van oplossings in programmeringskode vir Java vir Vraag 1 tot 3.
- **Bylae G, H** en **I** (bladsy 16–28) bevat voorbeelde van oplossings in programmeringskode vir Delphi vir Vraag 1 tot 3.
- Kopieë van **Bylae A, B** en **C** (bladsy 3–7) moet vir elke kandidaat gemaak word en tydens die nasiensessie voltooi word.

BYLAE A:

AFDELING A:

VRAAG 1: NASIENRUBRIEK - ALGEMENE PROGRAMMERINGSVAARDIGHEDE

SENTRUM	MNOMMER:	EKSAMENNOMMER:		
VRAAG	BESKRYWING		MAKS. PUNTE	LEERDER SE PUNT
1.1	Indien merkblokkie gekies is Verander die skrif kleur van die merkblokkie na groen✓ Verander die opskrif/teks van knoppie ✓ Anders✓ Verander die skrif kleur van merkblokkie na rooi. ✓		4	
1.2	Toets elke letter of dit 'n sy Indien syfer verander to Toets of ten minste een letter en lengte >= 8√ Deaktiveer die knoppie√ Maak prentjie sigbaar√ Anders√ Vertoon boodskap √ Maak wagwoord teksblokk	ksblok ✓ veranderlike✓ woord te loop✓ n letter is ✓ eller-/Boolese veranderlike✓ vfer is ✓ eller-/Boolese veranderlike✓ ✓, een syfer ✓, geen spasies✓	17	
1.3.1	Onttrek die stelseldatum Stel die datum saam in korr Onttrek die e-posadres vanuit Onttrek die boodskap vanuit o Vertoon die datum in die afvo Vertoon die e-posadres in die Vertoon die oop reël en boods	t kombinasielys ✓ die afvoerarea ✓ erarea ✓ afvoerarea✓	8	
1.3.2	Open die bestaande tekslêer Skryf karakterstring na tekslêe Vertoon 'n boodskap in dialoo Maak lêer toe Fouthantering gebruik vir die	er√ in korrekte formaat√ ogblokkie √	7	
1.4.1		as 15 ✓ rekte skikkingselement toe✓ te formaat✓ by afvoerarea✓	8	
1.4.2	Genereer ewekansig 'n waard Onttrek korrekte waarde vand Vertoon boodskap wat waard	ıit skikking√	4	
		TOTAAL:	48	

Inligtingstegno	logie/V1
0 0	_

BYLAE B:

AFDELING B:

VRAAG 2: NASIENRUBRIEK - OBJEK-GEORIËNTEERDE PROGRAMMERING

SENTRUMNOMMER:		EKSAMENNOMMER:		
VRAAG	BESKRYWING		MAKS. PUNT	LEERDER SE PUNT
2.1.1	Konstruktor: Korrekte konstruktor naam en korrekte parameter✓ Stel die attribuut gelyk aan parameter✓ Stel die getal lede na nul (0)✓ Stel die onderwerplys na leë karakterstring ✓		4	
2.1.2	ToegangsMETODES: getForumNaam() ✓ getGetalLede() ✓ getOnderwerpLys() ✓		3	
2.1.3	voegLedeBy-METODE: korrekte metode opskrif met parameters√√ Inkrementeer getal lede attribuut met parameter waarde√		3	
2.1.4	verwyderLede-METODE: korrekte metode opskrif met parameters✓✓ Dekrementeer getal lede attribuut met parameter waarde✓		3	
2.1.5	voegOnderwerpBy-METODE: korrekte metode opskrif met parameters✓ Indien die onderwerp nie deel is van die lys nie✓✓ Voeg die onderwerp by✓ die onderwerplys in 'n nuwe reël✓		5	
2.1.6	bepaalGewildheidsVlak-METODE: Korrekte metode opskrif ✓ Laag interval ✓ ✓ Medium interval ✓ ✓ Hoog interval ✓ ✓ Terugstuur korrekte vlak ✓		8	

VRAAG 2: NASIENRUBRIEK – OBJEK-GEORIËNTEERDE PROGRAMMERING (vervolg)

	GGK ('GUI')		
2.2.1	Objek klasnaam ✓ en objeknaam ✓	2	
2.2.2	Onttrek forum se naam vanuit kombinasieblokkie ✓ Instansieer die forum objek✓ deur korrekte objeknaam✓ en parameters✓ Plaas die forum naam in die teksblokkie✓ Plaas die getal lede in die teksblokkie ✓	6	
2.2.3	 (a) [Byvoeg knoppie] Onttrek die getal lede vanuit teksblokkie✓ Roep die voegLedeBy-metode ✓ Vertoon die opgedateerde waarde in teksblokkie✓ (b) [Verwyder knoppie] Onttrek die getal lede vanuit teksblokkie✓ 	3	
	Toets of getal > aantal lede in objek ✓ Vertoon boodskap✓ Else Roep verwyderLede-metode✓ Vertoon opgedateerde waarde in teksblokkie✓	5	
2.2.4	Fouthanteringstegniek vir lees van lêer ✓✓ Open tekslêer ✓✓ Gebruik lus om deur lêer te lees✓ Lees 'n teksreël ✓ Onttrek die forumnaam ✓ Onttrek die onderwerp ✓ Toets forum-objek se naam gelyk is aan teksreël se naam ✓✓ Roep voegOnderwerpBy-metode✓ met parameter✓ Vertoon boodskap dat onderwerplys geskep is.✓	13	
2.2.5	Vertoon die lys✓ van onderwerpe in afvoerarea deur gebruik te maak van getOnderwerpLys-metode✓	2	
2.2.6	Gebruik die bepaalGewildheidsVlak-metode✓ Vertoon die gewildheidsvlak in afvoerarea✓	2	
	TOTAAL:	59	

BYLAE C:

AFDELING C:

VRAAG 3: NASIENRUBRIEK - PROBLEEMOPLOSSINGPROGRAMMERING

SENTRUMNOMMER: EKSAMENNOMMER:			
VRAAG	BESKRYWING	MAKS. PUNT	LEERDER SE PUNT
3.1	Knoppie Renoster/Bloukraanvoël: Stel bewaringstipe na Bloukraanvoël/Renoster✓ Stel bewaringskode na B of R ✓ Maak knoppie van nie-geselekteerde projek onsig Verander opskrif na geselekteerde projek✓ Gebruik lus om deur skikking van beloftes te loop Toets die bewaringskode ✓ Bereken en vertoon die totale bedrag vir geselekteerde projek ✓ Bereken en vertoon die getal beloftes vir die geselekteerde projek ✓ Bereken✓ en vertoon die persentasie in die korrekte formaat ✓ Indien die persentasie < 40 ✓ Verander die paneel se kleur na rooi✓ anders verander die paneel se kleur na geel✓	baar√ √ 14	
3.2	Gebruik lus deur skikkings ✓ Indien die bewaringskode in skikking✓ gelyk is geselekteerde projek ✓ Vertoon die bedrag belowe ✓	aan 4	
3.3	Lees nuwe bedrag ✓ Toets of bewaringskode nie leeg is nie ✓ EN toets getal beloftes minder is as 20 ✓ Voeg bedrag by die arrBedrag-skikking by ✓ Ken B/R toe aan arrBewaringsTipe in ooreenstemmende indeks ✓ Voeg waarde by bedrag vir projek belowe ✓ Inkrementeer die totale getal beloftes ✓ Inkrementeer getal beloftes vir geselekteerde projek ✓ Vertoon boodskap ✓ Indien nie geldige belofte, vertoon boodskap ✓ Dateer die GGK (GUI) op met nuwe waardes vir: • Totale bedrag belowe ✓ • Totale getal beloftes ✓, en • Persentasie beloftes ✓	of die	

VRAAG 3: NASIENRUBRIEK – PROBLEEMOPLOSSINGPROGRAMMERING (vervolg)

3.4	Verwyder alle lae beloftes: Skep lusteller om vanaf eerste element te begin Gebruik While-lus nie gevind EN teller minder as getal beloftes Toets of belofte bedrag < 100 Gebruik lus vanaf indeks tot laaste element Herskryf bedrag en bewaringstipe skikkingselement met opeenvolgende skikkings element Dekrementeer die totale getal beloftes Inkrementeer teller ✓	12	
	Dateer die GGK (GUI) op met nuwe waardes vir:		
	Totale bedrag belowe Totale getal beloftes, en		
	 Persentasie beloftes√ 		
	TOTAAL:	43	

OPSOMMING VAN LEERDER SE PUNTE:

	VRAAG 1	VRAAG 2	VRAAG 3	GROOTTOTAAL
MAKS. PUNTE	48	59	43	150
LEERDER SE PUNTE				

BYLAAG D: OPLOSSING VIR VRAAG 1: JAVA

```
______
// Vraag 1.1
______
   private void btnTenVActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
      if (chbTerme.isSelected()) {
         chbTerme.setForeground(Color.green);
         btnTenV.setText("Gaan voort na volgende afdeling");
      } else {
         chbTerme.setForeground(Color.red);
   }
// Vraag 1.2
______
private void btnIntekenActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
      String gebruikersNaam = txfGnaam.getText().trim();
      String wagwoord = txfWagwoord.getText();
      boolean letters = false, syfers = false;
      for (int i = 0; i < wagwoord.length(); i++) {
         if (Character.isLetter(wagwoord.charAt(i))) {
            letters = true;
         }
         if (Character.isDigit(wagwoord.charAt(i))) {
            syfers = true;
         }
      if (letters && syfers && wagwoord.length() >= 8 &&
        wagwoord.indexOf(" ") == -1) {
         btnInteken.setEnabled(false);
         prent.setVisible(true);
      } else {
         JOptionPane.showMessageDialog(null, "Sleutel 'n geldige wagwoord
in");
         txfWaqwoord.setText("");
      }
   }
    -----
// Vraag 1.3
______
private void btnBoodskapBesonderhedeActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent
evt) {
      Calendar vandag = Calendar.getInstance();
      hDatum = String.format("20%ty-%tm-%td", vandag, vandag, vandag);
      epos = (String) (cbxStuurEpos.getSelectedItem());
      String boodskap = txBoodskap.getText();
      txBoodskap.setText("\n" + hDatum + "\n" + epos + "\n\n" + boodskap);
   }
______
// Vraag 1.4
______
private void btnSkryfNaLeerActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
try {
  PrintWriter uit = new PrintWriter(new FileWriter("EposRekords.txt", true));
  uit.println(hDatum + "#" + epos);
  JOptionPane.showMessageDialog(null, "Inligting is geskryf na lêer");
  uit.close();
} catch (Exception e) {
     }
```

```
_____
// Vraag 1.4.1
______
private void btnVulSkikkingActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
     double bedrag = 15;
     txaLugtyd.setText("Lugtyd:\n");
     for (int cnt = 0; cnt < 7; cnt++) {
        lugtyd[cnt] = bedrag;
        txaLugtyd.append(String.format("%-8.2f%n", bedrag));
        bedrag = bedrag * 1.5;
     }
  }
______
// Vraag 1.4.2
______
private void btnWenActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
     int nom = (int) (Math.random() * 7);
     JOptionPane.showMessageDialog(rootPane, "Jy wen " + String.format
    ("R%-6.2f", lugtyd[nom]) + " lugtyd!");
```

BYLAAG E: OPLOSSING VIR VRAAG 2: JAVA

// 'n Oplossing vir Vraag2

OBJEKKLAS: FORUM (GEGEE)

```
//Hierdie kode is gegee in die program program
private String forumNaam;
 private int getalLede;
 private String onderwerpLys;
 public void maakOnderwerpLysSkoon()
   onderwerpLys = "";
//----
//Nuwe kode
//Vraag 2.1.1 Konstruktor metode
public Forum(String forumNaam) {
   this.forumNaam = forumNaam;
   getalLede = 0;
   onderwerpLys = "";
 }
//Vraag 2.1.2 Drie toegangsmetodes
public String getForumNaam() {
   return forumNaam;
 public int getGetalLede() {
   return getalLede;
 }
 public String getOnderwerpLys() {
   return onderwerpLys;
 }
//-----
//Vraag 2.1.3 voegLedeBy metode
public void voegLedeBy(int aantal) {
   getalLede += aantal;
//Vraag 2.1.4 verwyderLede metode
public void verwyderLede(int aantal) {
   getalLede -= aantal;
 }
```

```
//Vraag 2.1.5 voegOnderwerpBy metode
public void voegOnderwerpBy(String onderwerp) {
     if (onderwerpLys.indexOf(onderwerp) == -1) {
        onderwerpLys = onderwerpLys + onderwerp + "\n" ;
  }
//Vraag 2.1.6 bepaalGewildheidsVlak metode
public String bepaalGewildheidsVlak() {
     String vlak = "Laag";
     if (getalLede > 200 && getalLede <= 500) {
        vlak = "Medium";
     if (getalLede > 500) {
        vlak = "Hoog";
     return vlak;
GUI-KLAS: VRAAG2GUI
______
// Vraag 2.2.1 Instantieer 'n objek van die Forum klas
______
  Forum forum;
______
// Vraag 2.2.2 Skep formum objek knoppie
______
  private void btnSkepObjekActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
     String forumNaam = (String) (cbxForumNaam.getSelectedItem());
     forum = new Forum(forumNaam);
     txfForumNaam.setText(forum.getForumNaam());
     txfGetalLede.setText("" + forum.getGetalLede());
  }
______
// Vraag 2.2.3 Voeg by en verwyder lede knoppie
______
//Byvoeq
  private void btnByvoeqLedeActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
     int voegbyGetal = Integer.parseInt(txfOpdateerLede.getText());
     forum.voegLedeBy(voegbyGetal);
     txfGetalLede.setText("" + forum.getGetalLede());
//Verwyder
  private void btnVerwyderLedeActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt)
{
     int delNum = Integer.parseInt(txfOpdateerLede.getText());
     if (delNum > forum.getGetalLede()) {
        JOptionPane.showMessageDialog(null, "Ongeldige getal lede wat
verwyder moet word");
     } else {
        forum.verwyderLede(delNum);
        txfGetalLede.setText("" + forum.getGetalLede());
  }
```

```
______
// Vraag 2.2.4
             Skep onderwerplys
______
private void btnSkepOnderwerpLysActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt)
      try {
         Scanner sc = new Scanner(new FileReader("DataV2.txt"));
         while (sc.hasNext()) {
            String lyn = sc.nextLine();
            Scanner d = new Scanner(lyn).useDelimiter("#");
            String forumNaam = d.next();
            String onderwerp = d.next();
            if (forumNaam.equalsIgnoreCase(forum.getForumNaam())) {
               forum.voegOnderwerpBy(onderwerp);
            txaAfvoer.setText("Onderwerplys suksesvol geskep");
         sc.close();
      } catch (Exception e) {
         JOptionPane.showMessageDialog(null, "Lêer nie gevind nie");
______
// Vraag 2.2.5 Voeg by en verwyder lede knoppie
______
private void btnVertoonOnderwerpeActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent
          evt) {
      txaAfvoer.setText(forum.getOnderwerpLys());
   }
// Vraag 2.2.6 Bepaal gewildheidsvlak knoppie
   private void btnGewildheidsVlakActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent
evt) {
     txaAfvoer.setText("GEWILDHEIDSVLAK: " + forum.bepaalGewildheidsVlak());
   }
```

BYLAAG F: OPLOSSING VIR VRAAG 3: JAVA

```
______
// Vraag 3 - Klas VulSkikkings
______
______
// Hierdie kode is gegee
______
package Vraag3Package;
public class VulSkikkings {
   public char[] vulBewaringsTipe() {
      char[] arrBewaringsTipe = new char[20];
      arrBewaringsTipe [0] = 'B';
      arrBewaringsTipe [1] = 'B';
      arrBewaringsTipe [2] = 'R';
      arrBewaringsTipe [3] = 'B';
      arrBewaringsTipe [4] = 'R';
      arrBewaringsTipe [5] = 'B';
      arrBewaringsTipe [6] = 'R';
      arrBewaringsTipe [7] = 'B';
      arrBewaringsTipe [8] = 'R';
      arrBewaringsTipe [9] = 'B';
      arrBewaringsTipe [10] = 'B';
      return arrBewaringsTipe ;
   }
   public double[] vulBedragArr() {
      double[] arrBedrae = new double[20];
      arrBedrae [0] = 3299;
      arrBedrae [1] = 1216;
      arrBedrae [2] = 928;
      arrBedrae [3] = 456;
      arrBedrae [4] = 996;
      arrBedrae [5] = 3753;
      arrBedrae [6] = 60;
      arrBedrae [7] = 585;
      arrBedrae [8] = 456;
      arrBedrae [9] = 4354;
     arrBedrae [10] = 95;
     return arrBedrae ;
   }
}
```

```
______
// Vraag 3 - Klas Vraag3 - GUI klas
______
package Vraag3Package;
import java.awt.Color;
import java.awt.Transparency;
import java.awt.color.ColorSpace;
import java.io.FileNotFoundException;
import java.text.DecimalFormat;
import java.util.Date;
import javax.swing.JOptionPane;
public class Vraag3Memo extends javax.swing.JFrame {
_______
// Hierdie kode is gegee in die program
_______
  VulSkikkings objToeken = new VulSkikkings();
  int totaleBeloftes = 11;
  int telProjekBeloftes = 0;
  double eindDoel = 125000.00;
  double[] arrBedrae = new double[20];
  char[] arrBewaringsTipe = new char[20];
// Hierdie kode is gegee in die konstruktor
______
  public Vraag3Memo() {
     initComponents();
     this.setLocationRelativeTo(this);
     lblEinddoelBedrag.setText("" + eindDoel);
     arrBewaringsTipe = objToeken.vulBewaringsTipe();
     arrBedrae = objToeken.vulBedragArr();
     lblEinddoelBedrag.setText("R 125000.00");
     lblTotaleBedragBeloof.setText("R 0.00");
     lblGetalBeloftes.setText("0");
     lblPersentasie.setText("%");
  }
______
// Nuwe kode
______
  double projekTotaal = 0;
  String bewaringsTipe = "";
  char bewaringsKode = ' ';
______
// Kode vir grafiese koppelvlak is nie gekopieer nie
_____
._____
// Events op knoppies vir bewaringsprojekte - 3.1
______
private void btnRenosterActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
     bewaringsKode
              = 'R';
     bewaringsTipe = "Renoster";
     btnBloukraan.setVisible(false);
     verwerk();
  }
```

```
private void btnBloukraanActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
       bewaringsKode = 'B';
       bewaringsTipe = "Bloukraan";
       btnRenoster.setVisible(false);
       verwerk():
// Metodes gebruik in 3.1
   public void verwerk() {
       projekTotaal = 0;
       telProjekBeloftes = 0;
       lblBewaringsTipe.setText(bewaringsTipe + " bewaring");
       for (int cnt = 0; cnt < totaleBeloftes; cnt++) {</pre>
          if (arrBewaringsTipe [cnt] == bewaringsKode ) {
                           += arrBedrae [cnt];
              projekTotaal
              telProjekBeloftes++;
          lblTotaleBedragBeloof.setText(String.format("R %-7.2f",
projekTotaal ));
          double percent = (double)projekTotaal
                                              / eindDoel * 100;
          lblPersentasie.setText(String.format("%-7.2f%-1s", percent,"%"));
          if(percent<40)
              pnlProjek.setBackground(Color.red);
          }
          else
              pnlProjek.setBackground(Color.yellow);
       lblGetalBeloftes.setText("" + telProjekBeloftes);
   }
// Events op beloftes vir gekose projek - 3.2
______
private void
btnBeloftesVirGekiesdeProjekActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
  txaAfvoerAlles.setText("");
  for (int cnt = 0; cnt < totaleBeloftes; cnt++) {</pre>
      if (arrBewaringsTipe [cnt] == bewaringsKode ) {
       txaAfvoerAlles.append(String.format("R %-7.2f%n", arrBedrae [cnt]));
      }
  }
}
______
// Events op nuwe beloftes - 3.3
______
   private void btnNuweBelofteActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt)
{
       double bedrag = Double.parseDouble(txfBedrag.getText());
       if (totaleBeloftes < 20 && bedrag > 0 && bewaringsKode != ' ') {
          arrBedrae [totaleBeloftes] = bedrag;
          arrBewaringsTipe [totaleBeloftes] = bewaringsKode ;
          totaleBeloftes++;
          telProjekBeloftes++;
                      = projekTotaal
          projekTotaal
                                      + bedrag;
          JOptionPane.showMessageDialog(null, "Belofte is geregistreer");
       } else {
          JOptionPane.showMessageDialog(null, "Belofte was onsuksesvol");
       txfBedrag.setText("");
       verwerk();
   }
```

```
______
// Events op knoppie wat alle lae beloftes verwyder beloftes - 3.4
______
private void btnVerwyderLaeBeloftesActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent
evt) {
      int indeks = 0;
      while (indeks < totaleBeloftes) {</pre>
         if (arrBedrae [indeks] < 100) {</pre>
            for (int i = indeks; i < totaleBeloftes - 1; i++) {</pre>
               arrBedrae [i] = arrBedrae [i + 1];
               arrBewaringsTipe [i] = arrBewaringsTipe [i + 1];
            }
            totaleBeloftes--;
            indeks--;
         indeks++;
      verwerk();
```

BYLAAG G: OPLOSSING VIR VRAAG 1: DELPHI

```
unit Vraaq1U Memo;
   //Sleutel jou eksamennommer hier in
interface
uses
 Windows, Messages, SysUtils, Variants, Classes, Graphics, Controls,
Forms,
 Dialogs, StdCtrls, ComCtrls, Buttons, jpeq, ExtCtrls;
  TfrmVraag1 = class(TForm)
    grpOptionA: TGroupBox;
    grpOptionB: TGroupBox;
    grpOptionC: TGroupBox;
    grpOptionD: TGroupBox;
    redTenV: TRichEdit;
    chkTerme: TCheckBox;
   btnAanvaar: TButton;
   Label1: TLabel;
    lblGebruikersnaam: TLabel;
    lblWagwoord: TLabel;
    edtGebruikersnaam: TEdit;
    edtWagwoord: TEdit;
   btnInteken: TButton;
   bmbVerlaat: TBitBtn;
   btnStuurBoodskap: TButton;
    redBoodskap: TRichEdit;
    cboStuurEpos: TComboBox;
    imgPrent: TImage;
    btnSkryfNaLeer: TButton;
    redLugtyd: TRichEdit;
   btnVulSkikking: TButton;
   btnWen: TButton;
    Label2: TLabel;
    procedure btnAanvaarClick(Sender: TObject);
    procedure btnIntekenClick(Sender: TObject);
    procedure btnStuurBoodskapClick(Sender: TObject);
    procedure btnVulSkikkingClick(Sender: TObject);
    procedure btnWenClick(Sender: TObject);
    procedure btnSkryfNaLeerClick(Sender: TObject);
   procedure FormCreate(Sender: TObject);
  private
    { Private declarations }
 public
    { Public declarations }
  end;
var
  frmVraag1: TfrmVraag1;
  sDatum, sEpos : string;
  arrLugTyd
              : array[1..7] of Real;
implementation
{$R *.dfm}
```

Kopiereg voorbehou

```
{$R+}
procedure TfrmVraag1.btnAanvaarClick(Sender: TObject);
begin
  // Vraag 1.1.
  if chkTerme.Checked
  then
   begin
      btnAanvaar.Caption := 'Gaan voort na volgende afdeling';
      chkTerme.Font.Color := clGreen;
    end
   else
     chkTerme.Font.Color := clRed;
end;
procedure TfrmVraag1.btnIntekenClick(Sender: TObject);
  sGebNaam, sWagwoord, sBoodskap : string;
  bLetter, bSyfer, bChar
                                  : Boolean;
                                  : Integer;
begin
 // Vraag 1.2.
 sGebNaam := Trim(edtGebruikersnaam.Text);
 sWagwoord := Trim(edtWagwoord.Text);
 bLetter := False;
bSyfer := rand: := false;
 For A := 1 to Length(sWagwoord) do
    IF (UpCase(sWagwoord[A]) in ['A'..'Z'])
     then bLetter := true;
    IF (sWagwoord[A] in ['0'...'9'])
     then bSyfer := True;
  end; //for
  IF (Length(sWagwoord)<8) OR (bLetter = False) OR</pre>
     (bSyfer = False) OR (Pos(' ', sWagwoord) > 0)
   then
    begin
      MessageDlg('Sleutel ''n geldige wagwoord in', mtError, [mbOK], 0);
      edtWagwoord.Clear;
      edtWagwoord.SetFocus;
    end
   else
    begin
      btnInteken.Enabled := False;
      imgPrent.Visible := True;
    end;//if
end;
procedure TfrmVraag1.btnStuurBoodskapClick(Sender: TObject);
var
  sLyn : string;
begin
  //Vraag 1.3.1.
  sDatum := FormatDateTime('YYYY-MM-DD', Now());
  sEpos := cboStuurEpos.Items[cboStuurEpos.ItemIndex];
  sLyn := sDatum + #13 +
            sEpos + #13 + #13 +
            redBoodskap.Text;
  redBoodskap.Text := sLyn;
end;
```

19 NSS – Memorandum

```
procedure TfrmVraag1.btnSkryfNaLeerClick(Sender: TObject);
var
 txtLeer : TextFile;
begin
  //Vraag 1.3.2.
  AssignFile(txtLeer, 'EposRekords.txt');
  Append(txtLeer);
  Writeln(txtLeer, sDatum + '#' + sEpos);
   CloseFile(txtLeer);
  MessageDlg('Inligting geskryf na l\Omegaer.', mtInformation, [mbOK], 0);
end;
procedure TfrmVraag1.btnVulSkikkingClick(Sender: TObject);
var
  A : Integer;
begin
 //Vraag 1.4.1
  arrLugTyd[1] := 15.00;
  For A := 2 to 7 do
   arrLugTyd[A] := arrLugTyd[A-1] * 1.5;
  redLugtyd.Clear;
  redLugtyd.Lines.Add('Lugtyd:');
  For A := 1 to 7 do
    redLugtyd.Lines.Add(FloatToStrF(arrLugTyd[A], ffFixed, 8,2));
end;
procedure TfrmVraag1.btnWenClick(Sender: TObject);
  iNom : Integer;
  sMsg : string;
begin
  //Vraag 1.4.2
 Randomize;
 iNom := Random(7)+1;
  sMsg := 'Jy wen ' + FloatToStrF(arrLugTyd[iNom], ffCurrency, 8, 2) +
         ' lugtyd!';
  MessageDlg(sMsg, mtInformation, [mbOK], 0);
end:
procedure TfrmVraag1.FormCreate(Sender: TObject);
 sDatum := '';
 sEpos := '';
 CurrencyString := 'R';
end;
end.
```

BYLAAG H: OPLOSSING VIR VRAAG 2: DELPHI

2.1 FORUM KLASEENHEID

```
unit Forum U;
 //Moontlike oplossing vir vraag 2 - klaseenheid.
interface
type
  TForum = class(TObject)
     private
       fForumNaam : string;
fGetalLede : Integer
                     : Integer;
       fOnderwerpLys : string;
     public
        constructor Create(sForumNaam : String);
       function getForumNaam : string;
       function getGetalLede : Integer;
       function getOnderwerpLys : string;
       procedure voegLedeBy(iNommer : Integer);
       procedure verwyderLede(iNommer : Integer);
       procedure voegOnderwerpBy(sNuweOnderwerp : String);
       function bepaalGewildheidsVlak : String;
       procedure maakOnderwerpLysSkoon;
  end;
implementation
uses SysUtils;
{ TForum }
// Vraag 2.1.1
constructor TForum.Create(sForumNaam: String);
begin
  fForumNaam := sForumNaam;
   fGetalLede := 0;
  fOnderwerpLys := '';
// Question 2.1.6
function TForum.bepaalGewildheidsVlak: String;
begin
  case fGetalLede of
    0..200 : result := 'Laag';
    201..500 : result := 'Medium';
    else
      result := 'Hoog';
  end;
end;
// Question 2.1.2
function TForum.getForumNaam: string;
begin
  result := fForumNaam;
end;
```

```
function TForum.getGetalLede: Integer;
begin
  Result := fGetalLede;
end:
function TForum.getOnderwerpLys: string;
  result := fOnderwerpLys;
end:
// Question 2.1.3
procedure TForum.voegLedeBy(iNommer: Integer);
begin
  Inc(fGetalLede, iNommer);
end;
// Question 2.1.4
procedure TForum.verwyderLede(iNommer: Integer);
  Dec(fGetalLede, iNommer);
end;
// Question 2.1.5
procedure TForum.voegOnderwerpBy(sNuweOnderwerp: String);
begin
  if Pos(sNuweOnderwerp, fOnderwerpLys) = 0
   then fOnderwerpLys := fOnderwerpLys + sNuweOnderwerp + #13;
end;
procedure TForum.maakOnderwerpLysSkoon;
begin
  fOnderwerpLys := '';
end;
end.
```

2.2 HOOFVORMEENHEID

```
unit Vraaq2U Memo;
   //Oplossing - Vraag 2
interface
uses
 Windows, Messages, SysUtils, Variants, Classes, Graphics, Controls,
Forms, Dialogs, StdCtrls, Buttons, ExtCtrls, ComCtrls;
type
  TfrmVraag2 = class(TForm)
   pnlBtns: TPanel;
   bmbVerlaat: TBitBtn;
    grpQ222: TGroupBox;
   Label1: TLabel;
    grpQuest223: TGroupBox;
    cboForumNaam: TComboBox;
   btnSkepObjek: TButton;
    Label3: TLabel;
    Label4: TLabel;
    edtOpdateerLede: TEdit;
   btnByvoegLede: TButton;
   btnVerwyderLede: TButton;
    grpQ224 226: TGroupBox;
    Label5: TLabel;
    btnSkepIOnderwerpLys: TButton;
    btnVerstekOnderwerpLys: TButton;
```

```
NSS - Memorandum
    btnGewildheidsVlak: TButton;
    btnVertoonOnderwerpLys: TButton;
    redV2: TRichEdit;
    Label2: TLabel;
    grpObjectState: TGroupBox;
    Label6: TLabel;
    Label7: TLabel;
    edtForumNaam: TEdit;
    edtGetalLede: TEdit;
    procedure btnSkepObjekClick(Sender: TObject);
    procedure btnByvoeqLedeClick(Sender: TObject);
    procedure btnVerwyderLedeClick(Sender: TObject);
    procedure btnSkepIOnderwerpLysClick(Sender: TObject);
    procedure btnVerstekOnderwerpLysClick(Sender: TObject);
    procedure btnVertoonOnderwerpLysClick(Sender: TObject);
    procedure btnGewildheidsVlakClick(Sender: TObject);
  private
    { Private declarations }
  public
    { Public declarations }
  end;
war
  frmVraag2: TfrmVraag2;
implementation
uses Forum_U;
var
  Forum : TForum;
// Vraag 2.2.1
{$R *.dfm}
{$R+}
procedure TfrmVraag2.btnSkepObjekClick(Sender: TObject);
  sForumNaam : String;
  iNommer : integer;
begin
//Vraag 2.2.2
  sForumNaam := cboForumNaam.Items[cboForumNaam.ItemIndex];
  Forum := TForum.Create(sForumNaam);
  edtForumNaam.Text := Forum.getForumNaam;
  edtGetalLede.Text := IntToStr(Forum.getGetalLede);
end:
procedure TfrmVraag2.btnByvoegLedeClick(Sender: TObject);
var
  iNommer : Integer;
begin
 //Vraag 2.2.3 - Byvoeg.
  iNommer := StrToInt(edtOpdateerLede.Text);
  Forum.voegLedeBy(iNommer);
  edtForumNaam.Text := Forum.getForumNaam;
  edtGetalLede.Text := IntToStr(Forum.getGetalLede);
end;
```

```
procedure TfrmVraag2.btnVerwyderLedeClick(Sender: TObject);
  iNommer : Integer;
begin
  //Vraag 2.2.3 - Verwyder.
  iNommer := StrToInt(edtOpdateerLede.Text);
  if (iNommer <= Forum.getGetalLede)</pre>
  then Forum.verwyderLede(iNommer)
   else
     MessageDlg('Ongeldige getal lede om te verwyder', mtError, [mbOK], 0);
  edtGetalLede.Text := IntToStr(Forum.getGetalLede);
end:
procedure TfrmVraag2.btnSkepIOnderwerpLysClick(Sender: TObject);
  txtLeer : TextFile;
         : String;
 sLyn
begin
  //Vraag 2.2.4 - Skep onderwerplys
  if NOT FileExists('DataV2.txt')
   then
   begin
      MessageDlg('Leer bestaan nie.', mtError, [mbOK], 0);
      Exit;
    end;//if
  AssignFile(txtLeer, 'DataV2.txt');
  Reset(txtLeer);
  While NOT EOF(txtLeer) do
   begin
      Readln(txtLeer, sLyn);
      if Pos(UpperCase(Forum.getForumNaam), UpperCase(sLyn)) = 1
       then
        begin
          Delete(sLyn, 1, Pos('#', sLyn));
          Forum.voegOnderwerpBy(sLyn);
        end:
   end; //while
  CloseFile(txtLeer);
  //redQ2.Lines.Add('Topic list created successfully');
  redV2.Lines.SetText('Topic list created successfully');
end;
procedure TfrmVraaq2.btnVerstekOnderwerpLysClick(Sender: TObject);
begin
//Vraag 2.2.4
  Forum.maakOnderwerpLysSkoon;
  Forum.voegOnderwerpBy('Hip-Hop'+#13+'Komponeer
Lirieke'+#13+'Musiekklasse'+ #13+'Konserte'+#13+'Musiekinstrumente'+#13+
'Geselsprogramme'+#13+'Lewendige Uitsendings'+#13+'Teater en Drama');
end;
```

24 NSS – Memorandum

```
procedure TfrmVraag2.btnVertoonOnderwerpLysClick(Sender: TObject);
begin
   //Vraag 2.2.5
   redV2.Clear;
   redV2.Lines.Add(Forum.getOnderwerpLys);
end;

procedure TfrmVraag2.btnGewildheidsVlakClick(Sender: TObject);
begin
   // Vraag 2.2.6
   redV2.Clear;
   redV2.Lines.Add('GEWILDHEIDSVLAK: ' + Forum.bepaalGewildheidsVlak);
end;
end.
```

Kopiereg voorbehou

BYLAAG I: OPLOSSING VIR VRAAG 3: DELPHI

```
unit Vraaq3U Memo;
    //Sleutel jou eksamennommer hier in.
interface
uses
 Windows, Messages, SysUtils, Variants, Classes, Graphics, Controls,
Forms,
 Dialogs, JPeg, ImgList, ExtCtrls, StdCtrls, Buttons, ComCtrls;
  TfrmVraag3 = class(TForm)
    pnlOpskrifte: TPanel;
    lblBewaringsTipe: TLabel;
   bmbBKraan: TBitBtn;
   bmbRenoster: TBitBtn;
    pnlProjek: TPanel;
    grpNuweBeloftes: TGroupBox;
    grpLys: TGroupBox;
   Label5: TLabel;
    edtBedrag: TEdit;
    btnNuweBelofte: TButton;
    redLys: TRichEdit;
   btnVertoon: TButton;
    lblUGoal: TLabel;
    lblTAP: TLabel;
    lblEindDoel: TLabel;
    lblTotaleBedrag: TLabel;
    Label1: TLabel;
    Label2: TLabel;
    lblProjekBeloftes: TLabel;
    lblPersentasie: TLabel;
    GroupBox1: TGroupBox;
   btnVerwyderLaeBeloftes: TButton;
    btnVeranderProjek: TButton;
    pnlVKnoppie: TPanel;
   bmbVerlaat: TBitBtn;
    procedure bmbBKraanClick(Sender: TObject);
    procedure bmbRenosterClick(Sender: TObject);
    procedure btnNuweBelofteClick(Sender: TObject);
    procedure FormCreate(Sender: TObject);
    procedure btnVertoonClick(Sender: TObject);
   procedure btnVeranderProjekClick(Sender: TObject);
   procedure btnVerwyderLaeBeloftesClick(Sender: TObject);
 private
    { Private declarations }
    procedure StelSkikkingsOp;
   procedure Verwerk;
  public
    { Public declarations }
  end;
  frmVraag3: TfrmVraag3;
implementation
{$R *.dfm}
```

```
{$R+}
var
  arrBewaringsTipe : array[1..20] of char;
 arrBedrae : array[1..20] of real;
                   : Char;
  cVerkose
 : Real = 125000.00;
  rEindDoel
procedure TfrmVraag3.bmbBKraanClick(Sender: TObject);
begin
  //Kodeer Vraag 3.1. - Bloukraanvoδl.
  cVerkose := 'B';
  sBewaringsTipe := 'Bloukraanvoδl';
  bmbRenoster.Hide;
  Verwerk;
end;
procedure TfrmVraag3.bmbRenosterClick(Sender: TObject);
begin
  //Kodeer Vraag 3.1. - Renoster.
  cVerkose := 'R';
  sBewaringsTipe := 'Renoster';
 bmbBKraan.Hide;
 Verwerk;
end;
procedure TfrmVraag3.btnVertoonClick(Sender: TObject);
  A : Integer;
begin
 //Vraag 3.2.
  redLys.Clear;
  for A := 1 to iGetalBeloftes do
   if cVerkose = arrBewaringsTipe[A]
    then redLys.Lines.Add(FloatToStrF(arrBedrae[a], ffCurrency, 8,2));
end;
procedure TfrmVraaq3.btnNuweBelofteClick(Sender: TObject);
var
   rBedrag : real;
begin
 //Vraag 3.3.
  rBedrag := StrToFloat(edtBedrag.Text);
  if (iGetalBeloftes < 20) AND (rBedrag > 0) and (cVerkose <> ' ')
   then
   begin
     Inc(iGetalBeloftes, 1);
      arrBewaringsTipe[iGetalBeloftes] := cVerkose;
      arrBedrae[iGetalBeloftes] := rBedrag;
      ShowMessage('Belofte is geregistreer');
    end
   else
     ShowMessage('Belofte is onsuksesvol.');
  edtBedrag.Text := '0';
  Verwerk;
end;
```

```
procedure TfrmVraag3.btnVerwyderLaeBeloftesClick(Sender: TObject);
  A, Indx : Integer;
begin
  //Vraag 3.4.
  Indx := 0;
  While Indx < iGetalBeloftes do
  begin
     Inc(Indx, 1);
     if arrBedrae[Indx] < 100</pre>
      then
       begin
         for A := Indx to iGetalBeloftes-1 do
            arrBedrae[A] := arrBedrae[A+1];
            arrBewaringsTipe[A] := arrBewaringsTipe[A+1];
          end;//for
         Dec(iGetalBeloftes, 1);
         Dec(Indx);
       end; //if
   end;//while
  Verwerk;
procedure TfrmVraag3.FormCreate(Sender: TObject);
begin
  //data gegee:
 CurrencyString := 'R';
  StelSkikkingsOp;
  lblEindDoel.Caption := FloatToStrF(rEindDoel, ffCurrency, 8, 2);
  cVerkose := ' ';
end;
procedure TfrmVraag3. Verwerk;
var
  A : Integer;
  rPersentasie : Real;
begin
  rTotaleBedrag
                := 0;
  iProjekBeloftes := 0;
  for A := 1 to iGetalBeloftes do
    if (arrBewaringsTipe[A] = cVerkose)
     then
      begin
        rTotaleBedrag := rTotaleBedrag + arrBedrae[A];
        Inc(iProjekBeloftes, 1);
      end;//if
  lblBewaringsTipe.Caption := sBewaringsTipe + ' Bewaring';
  lblEindDoel.Caption := FloatToStrF(rEindDoel, ffCurrency, 8,2);
  lblTotaleBedrag.Caption := FloatToStrF(rTotaleBedrag, ffCurrency, 8, 2);
  lblProjekBeloftes.Caption := IntToStr(iProjekBeloftes);
  rPersentasie := rTotaleBedrag / rEindDoel * 100;
                          := FloatToStrF(rPersentasie, ffFixed, 6,2) +
  lblPersentasie.Caption
181;
  if (rPersentasie >= 40)
   then pnlProjek.Color := clYellow
   else pnlProjek.Color := clRed;
end;
```

```
procedure TfrmVraaq3.btnVeranderProjekClick(Sender: TObject);
begin
// Gegewe kode vir RESET knoppie.
 bmbRenoster.Visible := true;
 bmbBKraan.Visible := True;
  lblBewaringsTipe.Caption := 'Bewaring';
 edtBedrag.Text := '0';
 lblEindDoel.Caption := FloatToStrF(rEindDoel, ffCurrency, 8, 2);
 lblTotaleBedrag.Caption := 'R 0.00';
 lblProjekBeloftes.Caption := '0';
 lblPersentasie.Caption := '0%';
 pnlProjek.Color := clBtnFace;
 cVerkose := ' ';
 redLys.Clear;
end;
procedure TfrmVraag3.StelSkikkingsOp;
begin
 // Gegewe kode om skikkings te vul
 arrBedrae[1] := 3299;
 arrBedrae[2] := 1216;
 arrBedrae[3] := 928;
 arrBedrae[4] := 456;
 arrBedrae[5] := 996;
 arrBedrae[6] := 3753;
 arrBedrae[7] := 60;
 arrBedrae[8] := 585;
 arrBedrae[9] := 456;
 arrBedrae[10] := 4354;
 arrBedrae[11] := 95;
 arrBewaringsTipe[1] := 'B';
 arrBewaringsTipe[2] := 'B';
 arrBewaringsTipe[3] := 'R';
 arrBewaringsTipe[4] := 'B';
 arrBewaringsTipe[5] := 'R';
 arrBewaringsTipe[6] := 'B';
 arrBewaringsTipe[7] := 'R';
 arrBewaringsTipe[8] := 'B';
 arrBewaringsTipe[9] := 'R';
 arrBewaringsTipe[10] := 'B';
 arrBewaringsTipe[11] := 'B';
end.
```